

Oppgaver og sensorveiledning - eksamensoppgaver IS210 – 2022

1. Drøft likestilling mellom kjønnene i idrett som etisk utfordring.

De sentrale kildene er del IV i Morgan (2018), Sailors (2014) og relevante deler av Murray (2018). I en god oppgave kan det også suppleres med andre relevante kilder. En god oppgave starter med en tydelig avklaring av likestilling i idrett som etisk utfordring samt en avgrensning av rammene for oppgaven. En god drøfting ser på pro- og contra-argumenter i dopingdiskusjonen på systematisk og veloverveid vis. Drøftingen bør utgjøre over halvparten av oppgaven. En god oppgave er veldisponert og språklig gjennomarbeidet med korrekte litteraturreferanser i henhold til APA-systemet.

2. Drøft om og eventuelt hvordan idretten kan følge økofilosofiske idealer.

De sentrale kildene er Attfeld (2018), Loland (2006) og Breivik (2021), men kan også suppleres med andre, relevante kilder. En god oppgave gjør innledningsvis rede for økofilosofi og økofilosofiske idealer samt hvilke former for idrett oppgaven skal handle om. Drøftingsdelen bør struktureres godt og med en systematisk argumentasjon. Drøftingen bør utgjøre godt over halvparten av oppgaven. Gode oppgaver er veldisponerte og språklig gjennomarbeidet med korrekte litteraturreferanser i henhold til APA-systemet.

3. Les Fridtjof Nansens tale ved Holmenkollrennet i 1903, gjentrykt i Skiforeningens årbok 1902/1903 (utgitt i 1903), s. 20-26. (Søkbar på nb.no; <https://www.nb.no/items/bc10937cadae59f9a4273e5d0a6e0cef?page=39&searchText=Skiforeningens%20%C3%A5rbok>)

Gjør kort rede for hovudsynspunktet i talen. Plassér deretter talen i ideebatten *idræt vs. sport* i norsk idretts idehistorie.

Fridtjof Nansens tale på premieutdelingen etter femtikilometeren var rettet til både det norske og svenske skiløperne – som første gang konkurrerte sammen i Nordmarka. Hovedpoenget hans var at idretten, og spesielt skiidretten, kunne løfte menneskene ut av det travle og ensidige og sånn sett usunne livet i byen. Skiløpningen kunne utvikle karakteren. Å konkurrere (og vinne) var ikke det viktigste målet med idretten, men kapestriden kunne passere; det var ikke dårligste målet man kunne ha.

Hvis man sammenligner denne talen med det er forordet som Fridtjof Nansen skrev til den boka han ga Turnforeningen i Kristiania – der han formulerte det kjente sitaet «Øv idrett. Sky sport og alskens rekorder» (1897) - aner man at Nansen ikke foraktet eller forkastet konkurranseidrett som sådan. Man måtte bare ha et høyere mål for mennesket og nasjonen enn plasseringen i skiløp og andre konkurranser. Det fantes dem i både Turnforeningen og Centralforeningen som nok tvilte enda sterkere på sportsorienteringen i norsk idrett, altså de som mente det fantes en klar motsetning mellom engelsk sport og norsk idrett. I tid snakker vi om perioden 1890-1910; tidsangivelsen (omkring hundreårskiftet) *må* med i et middels til veldig godt svar. Rune Slagstad nevner fire motiver i kritikken de kom med, for eksempel kaptein og sekretær Seeberg. Disse fire argumentene eller verdiene var estetikk (stil), karakterdannelse (oppdragelse), allsidighet og helse. Å nevne noen av disse motivene eller dimensjonene løfter en besvarelse.

Å forklare hva sportstilhengerne, så som redaktørene i Norsk idrætsblad eller debattanter i dette bladet, mente var bra med mer konkurranseorientert og publikumsvennlig sport, er også svar på middels til høyt nivå. Stikkordet er trolig inspirasjon; at konkurranser kan trekke flere med inn i sport og fysisk utfoldelse. Jmf debattinnlegget til H. Gepp i Norsk idrætsblad anno 1887. Svar på veldig høyt nivå drar inn slike kilder og/eller refleksjoner i en besvarelse.

En god oppgave er veldisponert og språklig gjennomarbeidet med korrekte litteraturreferanser i henhold til APA-systemet.